

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sunki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössi István társzerkesztőhöz Dícső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többzárú hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-aj fizetendő. Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELÉNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Brassó, 1890. jan. 30.

II. A cseh-németek és csehek kiegyezése végre megtörtént, sőt az egyes pártok képviselői — az ifju cseheket kivéve — már tudomásul is vették s el is fogadták, s még mindig nem szűnt meg a csodálkozás a fölött, hogy ez a kiegyezés lehetséges volt; s ha jól oda figyelünk, látjuk, hogy legjobban azokat lepte meg ez óhajtott és még sem várt siker, kiknek utóvégre is első sorban köszönhető: a viszálykodó két nemzet képviselőit. Ismét bebizonyult, hogy az ember soha sem haragszik annyira, mint ingerültségében látszik s a legelkeseredettebb ellenfelek sem oly igazságtalanok egymás iránt, mint a milyeneknek tartják egymást.

Valami sajátságos, fölemelő dolog látnunk, hogy németek, csehek, feudális aristokraták, egyenlőképen egyhangulag fogadják el a kiegyezést s minden párt örül az elért eredménynek, egy sem kárörömmel, de annál nagyobb bizalommal a jövőre nézve. A szélső pártok képviselői ugyan egyik részről úgy, mint a másik részről ostromolni fogják a kiegyezést, de már nem titok, hogy inkább taktikából teszik ők is s p. o. az ifju csehek végleges határozatot csak azért nem hoztak eddig, mert a párt jelentékeny része minden tartózkodás nélkül szeretné elfogadni a bécsi konferencia határozatait.

S mi mindennek az oka? A viszály végre annyira fejlődött, a politikai élet Csehországban annyira elvadult, hogy változásnak kellett beállnia s ettől minden pártnak a legrosszabbat kelle várnia. Ha a csehek a koronázást s a cseh közjog elismerését keresztül tudják vinni, a németek helyzete végkép megromlik; de ha viszont ezt az összmonarchiára való tekintetek tiltják s a viszályt parlamentarizmuson nem sikerül kiegyenlíteni: már csak az alkotmány felfüggesztése marad utolsó gyógyszer gyanánt, melytől ismét a cseheknek volt nagy, felette nagy okuk tartani. Miután a cseh-német viszály miatt különben az összes lajthántuli politikai élet volt egészséges, természetes fejlődésben megakasztva, mindenütt tulságosan érvényesültek a nemzeti szempontok, míg a tárgyi

tekintetek mindinkább mellőztettek, a kormány sem nézhette többé a dolgot tétlenül. Most, hogy a kormány oly javaslattal lépett elé, mely a cseheknek biztosítja minden eddigi vívmányukat, a németeknek pedig minden még meglevő birtokukat, végre megszabadítja az ausztriai politikai életet attól a természetellenes, végzetes nyomástól, melyet a viszály idején egyes csekély, de önző és energikus frakciók, mint pl. a clericalisok, szlovének stb. gyakoroltak reá: mind a németek, mind a csehek örömmel fogadták el a kínált békét, annál inkább, miután ezzel a béke helyreállításáért személyesen is fáradó ősz császár-hercegnek egy szívbeli vágyát is teljesíthették. Hogy a bécsi konferencia 11 pontja egyik félnek sem biztosít oly előnyöket, melyek a mai tényleges helyzetet jelentékenyen módosítanák, a legjobb biztosíték arra nézve, hogy állandó békére számíthatni.

Milyen hatása lesz e kiegyezésnek az ausztriai politikai életre nézve, azt ma még nem lehet kiszámítani; legfontosabb mindenestre az lesz, ha lehetségessé teszi, hogy Ausztriában új pártalakulás történjék és pedig nem nemzeti érdekek, hanem politikai elvek alapján.

Ennek a kiegyezésnek Magyarországra nézve is csak jó hatása lehet. Ránk nézve épen oly megnyugtató, hogy a cseh koronázás és cseh közjogkérdése megint elhallgatott, mint magukra a cseh-németekre nézve; mert a mai európai helyzet bizonytalansága mellett mindaz, mi a dualismust megzavarhatja, mi a birodalom két fele között fennálló barátságos viszonyt fenyegeti, fenyegeti egyszersmind saját hazánk léteét. Ha nem is szenved kétséget, hogy a németek és csehek viszálya lényegesen erősítette Magyarország helyzetét, döntő befolyását a dualismuson belül, másrészt az is bizonyos, hogy ez az előny csak látszólagos és hogy az összmonarchia annál hatalmasabb, minél rendezettebb viszonyok uralkodnak a Lajthán innentől és túl, s hogy Magyarország tényleges hatalma és biztonsága is annál nagyobb, minél hatalmasabb a társ, kivel együtt vállvetve védi meg existenciáját.

A szabadelvű Magyarországnak ugyan osztrák politikai és szellemi áramlatoktól rég-

óta nem volt oka félni, mégis némileg megnyugtató lesz, ha a szabadelvű eszmék Ausztriában is megint diadalmaskodnak s eltűnik az a veszély, mely újabb időkben annyszor fenyegette az iskolát s a szellemi élet szabad fejlődését, mert némi hatása ezen áramlatnak Magyarországon is volt mindig.

Belföld.

(Országgyűlés.)

A képviselőház f. hó 26-án és 27-én a vallás- és közoktatási tárca költségvetésének általánosságban való megvitatását folytatta s be is fejezte. A két napi vita legkimagaslóbb momentumát Schwarcz Gyula beszéde képezte, ki a középiskolai reformhoz szólva a görög nyelv elhagyása mellett nyilatkozott. A classikus műveltségű idealistának ezen beszéde mindenestre erősen lenyomta a mérleget, mely a modern műveltség képviselője s inkább realis irányu Asbóth beszéde után nagyon is a görög nyelv javára fordult volt.

A katolikus egyház autonómiájának kérdésében több fontos felszólalás történt, melyek közül leginkább Ugron Gábor és Györfly Gyula beszédét tartjuk kiemelendőknak. Az utóbbi Magyarország katholicizmusának autonómiáját az erdélyrészi katholicizmus egyház autonómiájának mintájára óhajtaná szerveztetni; mindkét szónok megegyezik abban, hogy az ügyet a törvényhozó testületnek kell rendeznie. Mit nehezen tartunk megegyeztethetőnek az „autonomia” lényegével, mely épen önrendelkezést tételez föl. Ugy látszik, mintha az autonomia ellenharcosai inkább a főpapság hatalomkörének korlátozását, mint az egyház jogkörének gyarapítását az államhatalommal szemben céloznák; ezt elérhetik azon autonomia által, melyet ők terveznek; autonómiát a szó teljes értelmében csak úgy lehet megalkotni, mint a miniszter akarja, ugyanis kezdődjék az az egyház-községben, s onnan fejlesszessék fölfelé.

A vita menetét az alábbiakban vázoljuk röviden. A jan. 26-iki tárgyalás folyamán Vadnay Károly, Pulszky Károly ellenében, a közművelődési intézeteknek a közoktatásügyi tárca keretébe való tartozását bizonyítja.

Csatár Zsigmond a házat mindenféle az ügyre nem tartozó érdekes nyilatkozatokkal mulattatta, czáfolva az előtte szólók oly állításait, melyeket azok természetesen nem tettek.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

† Bunsen Róbert.

A Nekar-parti regényes szépségű egyetemi város, Heidelberg a gyászát öltözt, egyeteme legfőbb büszkeségét, legnagyobb tudósát veszítette el: a 79 éves Bunsen e hó 25-én meghalt.

Megmérhetetlen s majdnem hihetetlen, ez egy ember mennyit tett a természettudományok minden ágában; de ha e helyütt róla külön is megemlékezzünk, erre tudományos jelentősége mellett más okunk is van. Egy fél század óta — mert annyi idő óta világhírű tanár Bunsen, — hazánk legjobbjai, kik az exact tudományok művelését tűzték volt ki élethivatásukul, mind Bunsent keresték fel, az ő tanítványai voltak, s kik ma egyetemünkön, műegyetemünkön e tudományok tanárai, e tudományok önálló művelői, buvárai: mindannyian az öreg urat vallják mesterüknek. Bárány Eötvös Loránd, Talán, Szily, Lengyel, Fröhlich, Wartha, Fabiny, Schuller, Illosvay, mindannyian Bunsen tanítványai. S ő szerette magyar tanítványait s határozottan kitüntette őket mások előtt, folytonos érdeklődéssel kísérte működésüket a távolban is, s fentartotta, ápolta a velük való összeköttetést. Tanára volt a jelenkori

magyar természettudósok legtöbbjének, legjobbainak, az ő szelleme adott irányt a természettudományok ujkori felvirágzásának hazánkban, s ez kész sírjánál kegyeletünk adóját e szerény megemlékezésben is leróni.

Élete folyását rövid pár szóban mondhatjuk el. 1811. márczius hó 31-én született Göttingában, melynek egyetemén kezdte meg tanári működését. 1836-ban Wöhler helyére hívják tanárnak a kasseli, 1838-ban a marburgi egyetemre, 1851-ben a boroszlói fő-reáliskolán működik, honnan ugyanez évben Heidelbergába hívták meg, mely egyetemnek azután halála napjáig legfőbb dísz, büszkesége maradt.

Az egyetem ötszázados jubileuma alkalmával a titkos tanácsosi címmel tüntettetett ki, — vagy talán helyesebben mondanók — a nagy fejedelem magát tüntette ki országa legnagyobb tudósa érdemeinek e méltatása által.

Messze vinne, ha Bunsen tudományos működését minden fölfedezésének felsorolása által akarnók jellemezni, terünk azt nem engedi, de nem is fölfedezései tették őt igazán nagygyá; de classikus módszerei, melyeket az igazság kutatásában alkalmazott, s ha Descartes állítása: „az igazság fölfedezésének mód-szere sokkal becsesebb, mint a legtöbb igazság,

melyet ember fölfedezhet” még külön igazolásra szorulna, úgy Bunsen működése igazolná ezen tételt.

A szinképelemzés, a nagy fölfedezésekben gazdag 19-ik századnak is talán legclassikusabb alkotása, Bunsen és Kirchof fölfedezése. Annak nagy jelentősége, az annak alkalmazásával elért csodálatos eredmények ismeretesek a nagy közönség előtt is; ki ne tudná, hogy annak segítségével állapították meg, minden kételyt kizáró módon, az égi testek összetételét. Jelentősége a vegytan, de a gyakorlati élet ezer esetében oly nagy, hogy azt jellemezni akarni a lehetetlenséggel határos.

Ez módszer, mely nem egy, de ezer igazság felismerésére vezetett s fog vezetni még századok multán is.

De ez csak egy dolog. Lángeszű buvárlati módjának talán legfényesebb emléké a „Gazometriai módszerek” című műve képezi, melyben a légnemű vegyületek vizsgálatának eljárását állapítja meg. A vegytani buvárlatnak új mezőt nyitott meg ez által az ősz mester s e módszere is termékeny volt a gyakorlati élet számára is.

Hogy csak egy-két dolgot említsünk, ez tette lehetővé a kohászatnál történő vegyi folyamatok ellenőrzését s ez által azoknak nagy mérvű tökéletesítését, ez a puszkapor s a többi robbanó szerek égés-

A vita ezen beszéd által nagyon is veszélyeztetett komolyságát Schwarcz Gyula beszéde mentette meg, ki mulhatlanul szükségesnek mondja a görög szellemnek az iskolában való, az eddiginél lehetőleg még alaposabb módon való ápolását, de ennek elérhetése végett nem tartja szükségesnek a görög nyelv tanulását is; sőt határozottan azon meggyőződésben van, hogy ifjuságunk ma tantárgyakkal túl van terhelve, s e teher egy része alól legalább felmentendő.

Ugron Gábor a legfőbb kegyuri jogot a koronától elválasztani óhajtja, az nézete szerint alkotmányos államban az államot illetvén meg. (Apostoli király vagy apostoli állam?)

Az autonómiát oly alakban, mint a miniszter akarja, zsidó autonómiának mondja, az neki nem kell. Az autonom legfőbb egyházi hatóságtól minden létező baj orvoslását, az egyházi befolyás politikai célokra való felhasználhatóságának megszüntetését, a panslavismus legyőzését stb. várja.

Hock János az autonómia s a görög nyelv mellett hoz fel kevésbé nyomós érveket.

A január hó 27-iki ülésen Ábrányi Emil mondott el egy vezércikket, melyben a nemzeti genusról alkotott fogalmával ismerteti meg a házat. Legjobban fáj neki, hogy honvágyat kap, ha a börténre megy, mert ott Berlin, vagy Frankfurtban gondolja magát. (Ugyan hát miért is jár a börténre?)

Györffy Gyula fejtegeti az egyházi autonómiának a kath. egyház dogmáival való megegyeztetését, s azt, hogy mik a kérdés megoldhatóságát gátló körülmények.

Ismerteti a protestáns egyházak autonómiájának mintájára az erdélyi részekben fejlett egyházi szervezetet, ennek megfelelően óhajtana a magyar egyház autonómiáját is létesíttetni, de ez csak a törvényhozó testület által teremthető meg, a miniszter által tervezett módon az soha nem fog megalakulni.

Végül gróf Csáky Albin emel szót, ki az előtte felszólottak megjegyzéseire egyenként reflectál s programjában kifejtett álláspontját mindenben fentartva, igéri, hogy a részletes vita alkalmával az egyes kérdésekre vonatkozólag még behatódobban fog nyilatkozni.

Külföld.

Érdekesnek találjuk a cseh-német kiegyezésről folytatott tanácskozmányok megállapodásainak jegyzőkönyvét bő kivonatban közölni olvasóinkkal. E megállapodások alapján a konferentia német tagjai az esetben, ha azokat a konferentián képviselt valamennyi párt elfogadja, kötelezik magukat, hogy pártfeleiknél javaslatba hozzák a tartománygyűlésbe való újra belépést.

1.) A tartomány közoktatásügyi tanácsa két osztályból fog állani, melyek saját működésük körén belül önálló határozatokat hoznak. Ezen osztályok egyike a német, másika a cseh iskolakerületek ügyeit intézi. A két osztály közös ülése azon ügyekben dönt, melyek Csehország összes iskoláit illetik.

2.) A kisebbségi iskolák felállítását ott kötelező, hol legalább 40 iskolaköteles gyermek van, kiknek szülei 5 év óta; vagy 80, kiké 3 év óta laknak az illető községben.

3.) A tartomány kulturtanácsa ezentúl egy német, egy cseh és egy elnöki osztályból áll a közös ügyek eldöntésére.

4.) Miután a prágai és reichenbergi kereskedelmi kamarák területe tulságosan nagy, szervezettség e két kerületből kiválasztandó adókerületekből egy keleti csehországi kereskedelmi kamara. Az új kamara a birodalmi- és tartománygyűlésben képviselői joggal bír.

5.) Ennek kapcsán a jelzett változás által érintett kereskedelmi kamarák választási szabályzata revisio alá esik.

6.) A törvényszéki kerületek kikerekítése az érintett lakosság kívánalmaira, továbbá a territorialis, közlekedési és forgalmi viszonyokra való tekintettel úgy eszközözendő, hogy a törvényszéki kerületek, a mennyire lehet, csak ugyanazon nemzetiségű községeket foglaljanak magukban.

7.) A prágai tartományi főtörvényszék 41 rendszerezett tanácsosi állása közül csak 26-ra nézve követeltetik mind a két hazai nyelv tudása, 15 tanácsosi álláshoz a cseh nyelv tudása nem kívántatik.

8.) Az első foku bíróságok betöltésére nézve határozott szabály ki nem mondatik; az igazságügyi hatóságok az összes állások betöltésénél a szolgálat érdekei és a méltányosság tekintetei szerint fognak intézkedni.

9.) Mihelyt a törvényszékek területeinek kikerekítése megtörtént, az 1880. ápr. 19-iki rendelet, mely szabályozta a két hazai nyelv használatát a csehországi törvényszékek s a felek és hatóságok közötti érintkezésben, revisio alá esik.

10.) Külön törvény fogja meghatározni az ügykezelés nyelvét az autonom hatóságoknál.

11.) A tartománygyűlés választási szabályzata módosíttatik s a képviselők — a nagybirtokosok eddigi curiájának épségben tartása mellett — nemzeti curiákba osztatnak be, nem pedig, mint eddig, városi és vidéki curiákba. A meg nem kötött földbirtok alapján választó birtokosok választó-kerületekre osztatnak. Mind a nagybirtokosok, mind a német és cseh képviselők curiájának a választási reform törvényerőre emelkedése után a tartományi rendszert, a tartományi gyűlés választási szabályzata és a nyelvi kérdésben hozandó törvényekre nézve vető joga lesz.

A német-cseh képviselők, az alkotmányhű nagybirtok képviselői, az ó-csehek és a conservatív nagybirtokosok (feudalisok) képviselői f. hó 26-án a megegyezést minden változtatás nélkül egyhangulag elfogadták. Az ifju-csehek egy bizottságnak adták ki, hogy 8 napi határidőn belül jelentést tegyen róla. Az ifju-csehek clubjában szakadástól félnek.

A kath. fillérestélyről.

Az alább következő sorok írója által felkérlettünk azoknak közlésére. E felszólításnak szívesen teszünk

Mint tanár, az öreg ur csodálatos jelenség volt, csodálatos legfőképp azon tekintetben, hogy törekedett tanítványait arra oktatni, hogy buvárlathoz kevés eszköz, csak kitartás és leleményesség kell. — Egy pár régi szivarskatulya, parafadugók és üvegcsövek, ez volt a nyersanyag, melyből ő genialis eszközeit szerkesztette. Heidelbergba az első egyetemeken egyike volt, melyen a tanulók gyakorlatai számára az ő sürgetésére laboratórium rendeztetett be, s hogy tudott tanítványaival bánni, annak legfényesebb bizonyítéka ama ragaszkodás, melylyel mindenki viseltetett iránta, ki szerencsés volt tanítványa lehetni.

Mi elmés volt kicsiny dolgokban is, annak bizonyítéka minden physikai és vegytani szertárunk ma legnélkülözhetlenebb eszköze, a Bunsen-féle vasállvány vagy pld. a dugófuró, melyről vajmi kevesen tudják, hogy ez is az ő gondolata, s melyet megbecsülni csak az tud, ki egykoron reszelt még dugóba lyukat.

A természet s az igazság szeretete voltak működésének egyedüli rugója; a hasznat sehol sem kereste, mint igazi tudós, szerény volt, szerény majdnem a tulságig, nem vágyott soha kitüntetés, de csak elismerés után sem, a reklámtól pedig épenséggel irtózkodott.

Az emberiség legjobbainak, legnagyobbjainak egyikét vesztette Bunsenben, ki megérdemli a babért; nemzetünk egy tanítóját vesztette el benne, kit a koszoru mellett könyünk is megillet.

R. E.

eleget, noha mi már lapunk utolsó számában megemlékeztünk a f. hó 27-én tartott kath. fillérestélyről. Ime a beküldött cikk:

Brassó, 1890. jan. 29.

E lapokból már tudva van, hogy fényes és eredményeiben sikerdus napja volt a „Brassói róm. kath. árvaház-alapító nőegylet”-nek f. hó 27-én. E napon vala ugyanis ezen egyesületnek első s mondhatni minden tekintetben páratlan fillérestélye. Legyen szabad ezen alkalomból a következőket nyilvánosságra hoznom.

A sajtóságos módon összehírdott akadályok s egyéb áthidalhatlan körülmények miatt már évek óta pihent ezen jóra való s maga elé a mily nagy, ép oly fontos célokat kitűzött nőegylet. Vagyona, alaptőkéje elég szép ugyan már is, mert csaknem megüti a 14 ezer forintot; de ezzel még csak kezdetén állunk a nagy munkának, mely gyors folytatásra s lehetőleg rövid idő alatt leendő befejezésre vár. Nem szabad tehát pihennünk. „Előre!” hangzik ma mindenben és minden oldalról, — előre! legyen a mi jelszavunk is, az eszmét diadalra juttatni a mi elodázhatlan, szent kötelességünk.

És ime, mintha csak egy szívben egy és ugyanazon érzés egyszerre fogamzott volna meg — úgy állott talpon városunknak minden rendű és rangú lakója, mondhatni vallás- és nemzetiségi különbség nélkül. Nem véljük azonban sérteni más hitfeleink együttérző jó indulatát, ha kimondjuk, hogy mégis a katolikusok valának azok, kiket így együtt régen láttunk s kiknek most nyilvánult lángbuzgalma biztosíték arra nézve, hogy Brassónak nemsokára kath. árvaháza leszen! Százötven forint tiszta jövedelmet hozott a tegnapi husz krajezáros fillérestély. A hosszú pihenés után valóban dicső ébrdés, oly fényes eredmény, melyhez hasonlót alig találunk. Nem volt tombola, nem árult senki virág-csokrokat, nem kért senki fölül fizetést, és mégis hullott az áldás, minden fillér forinttá növekedett! Ily kezdet után szabad-e, lehet-e megállanunk?!

Egy év előtt, midőn a „Nőegylet” jegyzőjéül választotta csekélységemet, azon ünnepélyes fogadalmat tettem, hogy „csekély erőmhez mérten igyekezni fogok nem csak jegyzői teendőimet hiven elvégezni, hanem azon kívül is munkálkodni az egyelet érdekében.” Eljöttnek láttam az időt, ígéretet beváltani s tanulva, okulva mások követésreméltó példáján, az ez év jan. hó 15-én tartott választmányi ülés elé egy rendezendő fillérestély kész programjával léptem. Egyhangulag helyeseltetett az eszme, melynek kivitelével, teljhatalmu rendezésével én bizattam meg.

Nem hozzám tartozik elmondani, mit tettem ezen percz óta mindaddig, míg tegnap a 150 ft. és egy frank tiszta jövedelmet főtiszt. és mlgs. Möller Ede apát-plebános urnak, mint az egyelet fővezetőjének, átadám. De hozzám tartozik, elodázhatlan kedves kötelességemnek tekintem kijelenteni, miszerint minden fáradságom és kitartó igyekezetem dugába dőlt volna, ha Lázár Gerőné és Fiala Antalné ó nagyságaik a házi-asszonyi szerepet elvállalni nem lettek volna elég kegyesek. Mondhatom, hogy azon percztől, melyben ez megtörtént, könnyű volt a különben nehéz feladat megoldása: a többi, úgy szólván, magától jött. Legyen tehát ó nagyságaiké a teljes elismerés és mély tisztelet! Nem kevésbé kiváló tisztelet- és hálás köszönettel adózom László Dénesné és Jaschik Gyuláné ó nagyságaiknak, kik a pénztárnoknői szerepet vivén, nagy érdemek van abban, hogy a fillérek forintokká növekedtek! Legszívélyesebb köszönetilleti meg Lázár Olga és Czink Jolán kisasszonyokat is, kik a jegyszedői tisztet oly készséggel teljesíték!

A kath. nőegylet bizonyára tudni fogja, mivel tartozik mindazoknak, kik a szóban levő fillérestély sikeréhez bármely irányban közreműködtek, mindazonáltal — én úgy érzem — nekem, mint főrendezőnek, elmulasztatlan kötelességem volt a fennebbiek kinyilvánítása. „Minden kezdet nehéz”, tartja a közmondás. Ám mi tul vagyunk a kezdet nehézségein, a folytatás már könnyebb, de nem kevesebb sikerü leendő — csak a nevezettekhez hasonló derék, ügybuzgó honleányok akadjanak, miről én teljesen meg vagyok győződve.

Mint a fillérestély főrendezője:

Biró Sándor,

a Nőegylet jegyzője.

Kolozsvári krónika.

(Yrvizek. — Emke-bál. — Premiere. — Felolvasások.)

Nagy riadalom támadt f. hó 24-én Kolozsvárt. Estefelé a Nagyszamos hirtelen kiöntött s a jégtorlódás miatt rohamosan terjeszkedni kezdett a Ka-

kasváros nevű külvárosban. Gyorsan munkásokat rendelt ki és utat csináltak a víznek, mire az áradásnak csakhamar vége szakadt. Nem így az almási járásban, hol az Almás vize négy-öt falut elöntött a rohamos olvadás folytán. Számos család hajléktalanná lón, sőt emberélet is esett áldozatul.

Az Emke-bál f. hó 25-én tartatott meg. Ez alkalomból tündéri fényben ragyogott a kolozsvári Redoute vén terme. A bál az idén nem sikerült olyan jól, mint tavaly, a mennyiben nem vett részt azon oly nagy számú közönség, mint a múlt évben.

„Ildikó”, Tábori Robertnek pályanyertes drámáját pénteken este adták elő először, igen szép sikerrel. A mint halljuk, nemsokára Berlinben is színre kerül, természetesen német fordításban.

Rákosi Viktor kiváló magyar humorista február 7-én Kolozsvárra érkezik és felolvasást tart az irodalmi társaság estélyén. Ugyanakkor Bartók Lajos, Jakab Ödön, Szász Gerő és Petelei István is tartanak felolvasásokat. Az irodalmi társaság második estélye február végén lesz; erre közreműködésüket eddig Prielle Kornelia és Hubay Jenő hegedűművész ígérték meg. — A jogászbált február 15-én fogják megtartani a Redoutuban s erre a mulatságra vidékről is nagy számú közönséget várnak.

Tanügy.

Az iparos tanoncok vallásoktatásának kérdése városunkban is megoldás alatt áll. A róm. kath. egyház tanácsát illeti a kezdeményezés dicsősége, a mennyiben a kir. tanfelügyelőség ezen tárgyu felhívására azzal válaszolt, hogy a tanulók névsorát bekérte és a hitoktatás idejét kitűzván, az azon való részvételre a növendékeket utasította. Ennek alapján vasárnap d. u. 2 órakor megjelent a róm. kath. iskolahelyiségben az állami iskolából mintegy 180 tanonc Killyéni Endre igazgató vezetése alatt, a városi ipariskolából mintegy 20 növendék Szász Károly tanító felügyelete alatt, ugyancsak megjelentek főt. Möller Ede apátplebános ur vezetése alatt Balázs, Bartalics és Schwörer hitoktatók. Möller apát ur meleg szavakban ecsetelvén a vallásoktatás szükségességét, felhívta a növendékeket az órák pontos látogatására. Aztán beosztattak a tanulók három csoportra s utasítottak a további teendőik felől. Ezzel a kezdet nehézségén túl vannak; reméljük, hogy a többi hitfelekezetek is mihamarabb követik a jó példát.

NAPI HIREK.

Dal-, zene- és táncestély. A brassóirómai kath. egyházi énekhar f. évi február hó 1-én este 8 órakor a Nro. I. termében Jaschik Gyula karnagy vezetése alatt az egyházi énekpróbaútnál használandó harmónium költségeinek fedezésére zártkörű dal-, zene- és táncestélyt rendez, melynek műsora a következő:

- 1.) Mendelssohn, „Üdvözlét” és „Wasserfahrt” éneklik a kisebb karnövendékek.
- 2.) Abt, „Oh mi szép a kikelet” kettős dal, éneklik Cais Laura és Engel Katicza k. a.-ok.
- 3.) Hauser, „Magyar Rhapsodia”, hegedűn előadja Honigberger Helén k. a.
- 4.) a. Suppé, „Glöckchen-Duett”.
- b. Koschat, „Verlassen bini”, éneklik Faflik Matild és Bányai Georgette k. a.-ok.
- 5.) Jaschik, „Vad rózsza” új magyar ábrándkeringő, előadja a női kar.
- 6.) Kéler, „Magyar nyitány” zongorán 4 kézre, hegedűn és gordonkán előadják Wlad Victoria, Dajbukát Szidonia és Honigberger Helén k. a.-ok és Jaschik Gy.
- 7.) Kalliwoda, „Vágy” Sopran-solo, énekli Langer Dóra k. a.
- 8.) Kücken, „Barcarolla”, előadja a női kar. Ezen érdekesnek és kedélyesnek ígérkező estélyre e helyütt is felhívjuk a t. közönség figyelmét. Belépti jegyek 1 frtjával László M. és L., Simay testvérek és Lerchenfeld urak üzleteiben, valamint este a pénztárnál kaphatók.

Uj posta-igazgató. A kereskedelemügyi miniszter a nagy-szebeni posta- és távirdaigazgatói állásra Baróthy Jenő budapesti posta- és távirdatanácsost, volt postaigazgatót nevezte ki. Az új igazgató — kerületéről előleges tájékoztatást szerzendő — tegnap reggel N.-Szebenbe érkezett s este Budapestre ismét visszautazott, mivel új állomását csak febr. 5—6-ika körül foglalhatja el. Grandpierre posta-távirda tanácsos ugyanezen intézkedéssel N.-Szebenből Budapestre helyezettett át Gröber Béla p. t. felügyelővel együtt a központba. Granapierre helyét egyelőre Sipos Kálmán, Nagy-Váradról N.-Szebenbe áthelyezett p. t. titkár foglalja el. E szerint a nagyszebeni posta- és távirdaigazgatóság nagy személyi átalakuláson megy keresztül, mert még több személyváltás is várható.

Albrecht főherceg. tegnap hosszas tartózkodásra Arcoba utazott.

Az elhalt Frankenstein báró helyébe Förring Jettenbach grófot nevezték ki a bajor felsőház elnökévé.

A trónörökös irodalmi vállalata. Az „Osztrák-magyar monarchia írásban és képen” című vállalat osztrák részének szerkesztőjeül dr. Zeissberg Henrik lovagot, a bécsi egyetem történettanárát nevezte ki a király. Dr. Zeissberg már megkezdte ebbeli működését. Együttel Arneth lovag titk. tanácsos a szerkesztő-bizottság elnökévé lett, s hogy a szerkesztőművészeti és pénzügyi bizottság egységesebben működhessek, e bizottságok elnökeinek, Arneth lovagnak, gróf Wilczeknek és Dumbának ki kellett lépniök ama bizottságokból, melyeknek nem elnökei, hanem csak tagjai. Az igazgató-tanács elnökletét, úgy mint eddig, a külügyminiszteri első osztályfőnök, Szögyény titkos tanácsos fogja vinni.

Augusta császárné mint újságolvasó. Kevesen tudják, mily szenvedélyes újságolvasó volt Augustza császárné. Férje, Vilmos császár helyett, a ki nem igen ért rá lapokat olvasni, az összes kiválóbb bel- és külföldi hírlapokat, még pedig a pártszinezetre való tekintet nélkül, végig olvasta a császárné s a reggelinél mindig figyelmeztette férjét az érdekes és fontos hírekre. Különösen a berlini helyi hírek rovata érdekelte a császárnét s e hírek közt első sorban a berlini hajléktalanok menhelyére vonatkozókat szokta keresni, melyet ő alapított. Még a halála előtti napon este is felolvastatta magának a berlini helyi híreket s a felolvasónőtől azt kérdezte: nincs-e a rovatban valami a menházról. A felolvasónő egy ideig hasztalan keresett erre vonatkozó tudósítást, mire a császárné így szólt: „Kár; mert nem vagyok megelégedve, ha nem tudom, hogy lehetőleg sok szerencsétlen keresett ott hajlékot.” Ezalatt a felolvasónő rátalált a hirre s felolvasta. A császárné mintegy megkönnyebbülten sóhajtott fel s e szavakat mondá: „Ennek nagyon örülök! Legalább ma éjjel is nyugodtan fogok aludni!”

Leégett gőzmalom. Aradról jelentik jan. 26-iki kelettel, hogy a Kaufmann testvérek gőzmalma Simándon az éjjel egészen leégett. A tulajdonosok alig szenvednek kárt, mert a gyár biztosítva volt.

Zátonyra került hajó. Fiuméből jelentik, hogy a „Dalmátia” fiemei magyar gőzös f. hó 27-én Lesina sziget közelében a Jarolinus szirtnél zátonyra jutott. A veszélyes helyzetbe került hajót a „Triton” nevű Lloyd-gőzösnek már sikerült a zátonyról levonni.

Mi a bál? „A bál olyan alkalom, mely a fiatalokat a táncban egymáshoz közelebb hozza.” Ez a definitió igaz, de nem egészen kimerítő. „A bál fölötté kellemetlen alkalom — költsékezésre” — mondja a papa, a ki azonban csak a maga szempontjából ítél, míg a mama így okoskodik: „A bál nélkülözhetetlen minden anyára, a ki arra törekszik, hogy lányát férjhez adja.” Mind szép, de nem mind igaz is, mert hogy többet ne említsünk: férjhez lehet menni a nélkül, hogy valaki okvetlenül a báltermen keresztül jusson az oltárhoz. Az üzletvilágra nézve olyan alkalom a bál, a mely a pénzforgalmat ismét élénkebbé teszi, de ezt az új év, husvét, karácsony stb. is előmozdítja. A philosophusok szerint a két nemhez tartozó fiatalság találkozása, melynél a testek mozgása a zene ütemei és azon törvények szerint történik, a melyeket a civilizált Nyugat-Európában érvényes táncművészet aesthetikája megállapított. Egészen másként ítél a fiatal lány, ki már minden tánczát elajándékozta s a kiből e fölött érzett örömeiben valósággal kitör e lelkesedés: „A bál az egész életben a legszebb találmány!”

Vay Sarolta grófnő Budapesten. A klagenfurti sensatiós pör hőse gróf Vay Sarolta szombat dél óta Budapesten van s egyik barátjánál lakik a budai szalag-utca 26-ik számú házában. A szerencsétlen teremtes testileg, lelkileg meg van törve s a kiállott izgalmak következtében betegen fekszik szállásán.

Ma azért számos ismerőse látogatását fogadta, a kiknek elbeszélte klagenfurti esetének történetét. Legérdekesebb e dologban az a még eddig ismeretlen körülmény, hogy Vay Sarolta „feleségé”-t Engelhard Máriát — a kin még most is rajongó szeretettel csüng — Budapesten vette nőül.

Az esküvő a budai városmajor egy magánházában ment végbe egyedül, két tanu jelenlétében. Az esketést egy novicius áldozó pap végezte.

Esküvő után „felesége” átadta neki 800 forint készpénzt, melyet Vay Sarolta — az ő állítása szerint — viszont egy budapesti barátjára bízott, hogy

tegye azt a postatakarékpénztárba. Barátja be is tette a pénzt a saját nevére s a betéti könyvecskét átadta neki.

Mikor a pár Klagenfurtba utazott, az após valahogy megtudta, hogy veje nő. Rögtön feljelentést tett ellene. A vót letartóztatták s számon kérték tőle a 800 frtot. Ő előmutatta a betéti könyvecskét s a klagenfurti törvényszék azonnal táviratozott a budapesti postaigazgatósághoz, hogy csakugyan ott van-e pénz. A postaigazgatóság azt felelte, hogy ott volt, de a betevő már kivette. Az illető ugyanis kijelentette, hogy a könyvecske elveszett és miután igazolta magát, kiadták neki a pénzt, melyet azután — mint Vay Sarolta ma mondá — neki többé nem adott vissza.

Ez a vizsgálat során igazoltatott is s miután a különcz természetét és kivételes lelki állapotát is figyelembe vették, a klagenfurti törvényszék őt a család vádjá alól teljesen fölmentette.

A fogházból kiszabadulván, a múlt héten a klagenfurti tébolyda egyik alorvosához ment lakni, a kit még Gráczból ismert a Krafft-Ebing-féle intézetből s a ki vendégszeretetét felajánlotta neki. Ez adott okot ama híresztelésre, hogy őt tébolydába zárták. A múlt csütörtökön utiköltséget kapván, rögtön hazajött. Felgyógyulása után pedig hazamegy édes anyjához.

A farsangi idény, a mely örömet okoz fiatalnak és öregnek, ép oly sok fejtöréssel is jár. Értjük a báltermek és ünnepélyek díszítését, mivel kétségtelen, hogy a farsangi tánczvigalomnak díszét egy szépen dekorált tánczterem igen emeli. Miután most épen farsang előtt állunk, jókor érkezik levelezőnknek egy ide vonatkozó tudósítása, melyben egy előkelő bécsi, díszítő czikkeken legnagyobb és legversenyképesebb czégre figyelmeztet. Ez a „Bise-nius” czég (Singerstrasse 11), melynek árjegyzéke körülbelül 3000, a legkülönbözőbb szakba vágó czikke leírását tartalmazza. Ezek közt vannak igen szép és olcsó újdonságok. Táncztermek díszítését illetőleg a cég elegancia és ízlés dolgában első helyen áll. Tárgyai közül kíválnak: szagtalan és többszínű meglepő lángok cotillonfigurák megvilágítására, gyönyörű cotillon-jelvények és csokrok óriási választékban, hóesés a bálteremben, legújabb meglepő; hóval töltött fánkok kiosztásra, hatásos díszítő czikkeek táncztermek számára, komikus és álarczos alakok, szövetjelmezek, álcák, durranó bonbonok, melyek komikus sapkákat, sőt egész papírlöltözeteket tartalmaznak stb. Ezenkívül készletben vannak az összes államok, magyar megyék és városok czimerei és zászlói. Kölesön is ad a czég díszítéseket s elfogadja táncztermek díszítését. Legjobb akár tánczterem-, akár báldiszek iránt levélben fordulni nevezett czéghez, mely szívesen szolgál bővebb felvilágosítással és gazdag tartalmu árjegyzékét bárkinek díjtalanul megküldi, távirati megrendeléseket pedig azonnal pontosan teljesít.

A p r ó s á g c k.

Egy angol százezer frt. pályadíjat tűzött ki oly könyvre, mely minden sajtóhiba nélkül jelenne meg. Erre a százezer frtra pályázott egy nyomdász, ki művét maga írta, maga szedte és nyomtatta. A beküldött pályamű e szavakkal kezdődött: „Az ajtó lábáról” „sajtó hibák” helyett.

Ezen eset nemesak azt igazolja, hogy a sajtóhibák teljes elkerülése eddig még nem sikerült, de egyuttal azt is, hogy a szedők, correctorok, revisorok összeműködéséből néha-néha önkénytelenül igen kitűnő elferdítések és szójátékok keletkeznek. Egy sajtóhiba gyűjtő szíveségéből a következőkben közlünk néhány „jeles” elferdítést:

Egy vidéki lap költeményében ez áll: „Börtönbe zárták a zabot”, helyesen: „a rabot”.

A ruczaházi tárogató első számában e helyett: „Felelős szerkesztő Katona József”, ez olvasható: „Félőles szerkeztő Katónak jó lesz”.

Valaki egy vezércikkben nagyban magasztalta Tisza Kálmán politikáját s azután így folytatta: „E fent nevezett politika . . .”, mi azonban a corrector jóvoltából így jelent meg: „Ez eszeveszett politika . . .”.

Egy ellenzéki lap vezércikkében leírja, hogy mily erkölcsi és anyagi végrömböslésbe döntötte Tisza az országot s azután így kiált fel: „Ily tatárjáró vandal pusztításra csak is az ellenzéket tartottuk képesnek.” A kéziratban persze nem „ellenzék”, hanem „ellenség” állott.

Egy béli tudósításban ez állott: „A terem fényesen volt díszítve, a plafondról függő négy Suszter ragyogó fényt árasztott az alant nyüzsgő tömegre”. Valamely szedőgyerek csinált a „Lusztter”-ből Suszttert.

A „Brassó” 1889-ki évfolyamában jelent meg egy beszéd, melyben szónok többek közt azt mondja: „Kívánom, hogy az emberi kor legvégső határáig éljenek.” A „határáig” helyett azonban „hat óráig” volt szedve.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Postai díjtételek leszállítása. A levélpostai és utalványi díjtételeknek a megszállott tartományokkal fennálló forgalomban való leszállítása iránt a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet adta ki:

A megszállott tartományokkal való postai forgalom könnyítése érdekében, a Bosznia- és Hercegovinába szóló levélpostai küldeményekre nézve, nemkülönben az összes megszállott tartományokba szóló postautalványokra nézve fennálló díjtételeket, a közös hadügyminiszter urral egyetértve alább szállítom s ehhez képest február 1-től kezdődő érvényre a következő új díjfokozatokat állapítom meg: I. Levélpostai tarifa a magyar szentkorona területéről Bosznia-Hercegovinába: Közönséges bérmentes levélért 20 gr.-ig 5 kr. Közönséges bérmentes levélért 250 gr.-ig 10 kr. Közönséges bérmentes levélért 20 gr.-ig 10 kr. Közönséges bérmentes levélért 250 gr.-ig 15 kr. Egyszerű levelezőlapért 2 kr. Válaszos levelezőlapért 4 kr. Nyomatványért: 50 gr.-ig 2 kr, 250 gr.-ig 5 kr, 500 gr.-ig 10 kr, 1000 gr.-ig 15 kr. Árumintáért 250 gr.-ig 5 kr. Ajánlás díja 10 kr. Téti vevény díja 10 kr. Tudakozvány díja 10 kr. A novibazári pasalikba (Plevje, Priboj és Priepolj nevű helyekre) fennállott levélpostai díjak változtatlanul megmaradnak, azaz: Közönséges levélért bérmentve 15 gr.-kint 20 kr. Közönséges levélért bérmentes 15 gr.-kint 10 kr. Egyszerű levelezőlapért 5 kr. Válaszos levelezőlapért 10 kr. Nyomatvány- és árumintáért 50 gr.-kint 3 kr, de árumintáért legalább 5 kr. II. Utalványtarifa a magyar szent korona területéről Bosznia-Hercegovinába és a novibazári pasalikba: Az utalvány díja: 5 frtig 10

kr, 5 frttól 40 frtig 20 kr, 40 frttól 50 frtig 25 kr és így tovább, minden további 10 frt után 5 krral több. A megszállott tartományokból a magyar szentkorona területére irányuló forgalomban a fentemlített naptól kezdve ugyanez a tarifa-változás állanak be.

Közönség köréből.

Nyilvános számadás és köszönet.

A medgyesi csekély, de áldozatkész magyarság, valamint más években, úgy ez évben is meghozta anyagi áldozatát, a helybeli áll. el. iskola szegény növendékei segélyezésére.

A tantestület által kibocsátott gyűjtőiven begyűlt szép összeg, — miután azon tankönyvek és írószerek vásároltak — lehetővé tette azon szegény növendékek haladását is, kik semmiféle tankönyvvel és írószerrel nem rendelkeztek, sőt a tanítók munkáján is könnyített, a mennyiben biztosabb haladás és nagyobb eredmény elérése van kilátásba helyezve ez által.

A nemes adakozáshoz hozzájárultak: dr. Kein Adolf 5 frt, dr. Novák Rezső 3 frt, dr. Riger Aladár, Graeser Frigyes, Buday Gábor, dr. Schmidt József, Lendvai Sándor, Bendik Mihály, Haas Ferencz, Ridéli József és Patrubby Mariska k. a. 1—1 frt-tal, Schelder Gizella k. a. 58 kr. Daniel Róza k. a. 30 kr, Lám Adolf, Popper F., Vincze János, Huck Antal, Maurer Albert, Péchy Árpád, Jenne Ede és Szabó Mózes 50—50 krral, Burghartné 40 kr, Scherrer Konrád, Mihály Károly, Zimmermann F., György Árpád 30—30 krral, Beniamin Rezső 20 kr. N. N., és X. X. 10—10 krral.

Az összesen begyűlt 23 frt 88 krral, mint már fentebb is említve volt, tankönyvek és írószerek vásároltak, s így 46 szegény növendéknek adatott alkalom a tanulásra és haladásra.

Fogadják a nemes szívű adakozók e helyen is úgy a segélyben részesült növendékek, valamint a tantestület hálás köszönetét.

Medgyes, 1890. évi január 22.

Jenne Ede, áll. isk. igazgató.

Idegen-forgalom Brassóban.

— 1890. január hó 29-én. —

„Európa” szálloda: Kohn Adolf keresk. Debreczen. Laufer Adolf kereskedő Budapest. Wollák Soma gyáros Budapest. Heinz Károly keresk. Bécs. Springer Ignác könyvvezető Maros-Vásárhely. Cziczén Victor keresk. Plojest.

„Bukarest” szálloda: Wellesz Adolf keresk. Bécs. Pfeifer Jakab keresk. Bécs. Muresan Jakab keresk. Bécs. Deutscher Károly keresk. Bécs. Wallerstein Salamon keresk. Bécs. Slinovicski János utazó Bécs. Lóvit Imre utazó Bécs. Zimmer Ede utazó Budapest. Müller József utazó Budapest. Lövi Károly utazó Budapest.

„Nr. 1.” szálloda: Orlawski Gyula főerdész Zernest. Busin Antal vállalkozó Apácza.

„Korona” szálloda: Stojka György szöcsmester Plojest. Stojka Száva szöcsmester Plojest.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor. b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külvonlat érkezik Predeárlól

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. január hó 30-án.

Román papirpénz à 20 frank	9-26	vétel	9-29	eladá.
„ ezüstpénz à 20 „	9-22	„	9-26	„
Napoleon'd'or (aranypénz)	9-36	„	9-39	„
Török lira	10-58	„	10-62	„
Arany	5-50	„	5-52	„
Orosz papírrubel	128.—	„	129.—	„

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.)

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton.)

Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

HIRDET M É N Y E K.

As 1888-iki nagy nemzetközi világkiállításon Brüsszelben kitüntetett. — Diplom de société médecine de France, Diplom de société d'Hygiène publique de Paris. — A nemzetközi hygien. kiállításon Gentben a nagy ezüst éremmel, Párisban 1889-ben aranyéremmel lett kitüntetve.

Szenzációs találmány

(9) 4—4

Férfiak számára.

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szabadalmazott electro-metallikus készülék a férfiui gyengeség (impotentia) gyógyítására. Éltetőleg hat a kimerült idegekre alkalmazása és gyógyszerek nélkül új erőt és ifjui érzést kölcsönöz az erejevesztett szervezetnek. A készülék alkalmazása fölötté egyszerű.

Észrevehetetlen a testen való viselése magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére.

Az impotens férfit már alkalmazása első napján pottensé teszi és minden bármily nagymérvű férfiui gyengeséget is meggyógyít rövid idő alatt.

Dr. BORSODI szabadalma

Budapest, Teréz-körút 4. Mocsonyi-ház 4.

BÉCS, I., Kärtnerring 3. szám.

Kimerítő brosrök kívánatra ingyen küldetnek.

Kétszáz forint

(33) 1—6

havonkénti biztos keresetet,

tőke és kockázattal nélkül, ajánlunk solid egyéneknek, kik a törvényesen engedélyezett sorsjegyek és értékpapírok eladásával foglalkozni akarnak. Ajánlatok:

Piltzer Lajos és társa bankházhoz, Budapest, Kristóf-tér 6. sz

PSEPHOFER J.-féle

(20) 3 - 12

gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.”

Vértisztító labdacok,

ezelőtt »egyetemes labdacok«, neve alatt, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacok csodás hatásukat fényesen bebizonyították.

Évtizedek óta ezen labdacok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel azt, s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszorból ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 labdacsal 21 kr., 1 teker 6 dobozzal 1 frt 5 kr; bérmentes utánvét melletti megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 teker 15 labdac 1 frt 25 kr., — 2 teker 2 frt 30 kr., — 3 teker 3 frt 35 kr., — 4 teker 4 frt 40 kr 5 teker 5 frt 20 kr, 10 teker 9 frt 20 kr. (1 teker 6 dobozzal nem küldetik szét)

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalírással el legyen látva és pedig nyomásban.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-tól, 1 tégely 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny utifü-nedv, hurut, rekedtség, göresköhögés stb. ellen. 1 palacz 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr, bérmentes megküldés mellet 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvegse 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvegse 22 kr.

Angol csoda-balzsam, 1 üveggel 50 kr, egy ks üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen. 1 dobozzal 35 kr, bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól, a legjobb hajnövesztő szer, 1 szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, STEUDEL tanártól, sebek ellen jónak bizonyult házi szer. Egy tégely 50 kr, bérmentes megküldéssel 75 kr

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-tól. Kitűnő háziszor megzavart emésztés minden következményei ellen.

Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő cikket kívánatra pontosan s leggyorsabban beszerezetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvételt mellet a leggyorsabban eszközöltetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legezélszerűbben postautalvány mellett) a viteldi sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

MAGYAROK.

Szávoszt Alphons

magkereskedése és gazdasági c'kkek üzlete

Budapest, V., Arany János-utca 11.

tudatja a n. é. gazda és kertészkedő közönséggel, hogy január hó 1-ével megnyitotta

konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát

s ajánlja egészen friss, faj azonos

here, fű, répa, konyhakerti és virágmagvakkal

dusan felszerelt raktárát.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.